

Goed doel gezocht

De dertiger van nu heeft alles waar eerdere generaties een leven lang voor moesten werken. Een huis, een carrière, een auto, een privé-leven boordevol culturele, sportieve en sociale hoogtepunten. Dat resulteert niet in tevreden achteroverleunen en genieten, want er is een onderbuikgevoel van sluimerend idealisme dat gestild dient te worden. Waar moet het heen met de dolende dertigers?

TEKST LONNEKE VAN GENUGTEN EN PIETERNEL GRUPPEN ILLUSTRATIE ZSUZSANNA ILIJIN

Het podium van het Kruistheater in IJmuiden is omgebouwd tot catwalk. Daarop rennen übergestylede acteurs in fluorescerende korte rokjes en op hoge hakken rond met protestborden. "Vochtig toiletpapier voor iedereen!", scandeert er eentje. "Wij willen een doel", roept een ander. Actrice Georgina Verbaan balt een vuist: "Brazilian wax in het zorgpakket!". We kijken naar Late Avond Idealen, bedacht en geregisseerd door de jonge theatermaker en actrice Sanne Vogel. Een voorstelling die laat zien hoe de eind-twentigers en begin-dertigers van nu dwalen in hun zoektocht naar idealen. En hoe wankel dat idealisme is.

"Idealen kosten te veel tijd. En als we iets niet hebben is het tijd", verzucht een van de acteurs. "Onze generatie is slecht in kiezen omdat we te veel keuzes hebben. We zijn goed in het bouwen van feestjes, maar we zijn niet goed in doorzetten, in dingen afmaken." Daar heeft hij wat op gevonden: "Ik wist nooit wat ik moest kiezen. Nu kies ik altijd wat het beste voor de wereld is. In de supermarkt is er maar één ecologisch afwasmiddel. Dat is heel handig als je geen keuzes kunt maken." Maar hoe zwaar wegen je idealen als

je thuis een spaarlamp indraait en vervolgens onder de zonnebank gaat? Of, zoals een van de actrices opbiecht in het stuk: "Ik heb audities gedaan voor Mohra, want ik kon het geld

"We zijn goed in het bouwen van feestjes, maar we zijn niet goed in doorzetten"

goed gebruiken. Maar het ging heel slecht. Ik kon er geen passie in leggen. Daar ben ik dan wel weer trots op."

Gezeur

Na afloop bestelt Georgina Verbaan een appelsap aan de bar. Ze wil graag vertellen over haar idealen. Of we haar manager morgen willen bellen voor een afspraak, want zelf is ze te warrig om het te onthouden, zegt ze. Even verderop staan twee vriendinnen, Mirjam en Esther, allebei advocaat. Wat vonden zij ervan? "Zeer herkenbaar", zeggen ze. "We hadden het er laatst nog over. Dat we eigenlijk wat zouden willen doen. Maar om nu elke zaterdagmiddag op te moeten draven bij de

voedselbank, daar hebben we ook weinig zin in. Verder dan dat zijn we niet gekomen, het blijft een beetje hangen in zo'n gevoel van 'moet ik niet eigenlijk wat'. En eigenlijk voelt het ook wel weer als zo verantwoord, het past in het plaatje van de dertiger die op alle vlakken wat goeds wil doen."

Daniël (32) is meegekomen met zijn vriendin. Zij inspecteert een reep biologische chocola uit de *goodie bag*. "Eigenlijk vond ik het maar gezeur. Al die twijfels constant. Als je echt idealen hebt, moet je er gewoon wat mee doen, anders niet."

De volgende dag is Georgina Verbaans zwangerschap wereldnieuws. Ook regisseur Sanne Vogel is vanwege haar drukbezette agenda niet voor ons beschikbaar. En de acteurs, zegt de pr-dame van het toneelstuk "hebben het allemaal al weer druk met nieuwe projecten".

Protestmars

We willen best iets doen voor een betere wereld, als we ons eigen leven er maar niet voor om hoeven gooien. "Dertig jaar geleden was het stoer en hip om mee te lopen met een protestmars. Dat was ook een manier om ergens bij te horen. Nu zie je dat mensen wil-

Ik werk zestig uur per week, heb 's avonds vaak borrels en etenlyes met relaties. In december ga ik met vakantie. Vroeger reisde ik dan op een truck door Afrika of ging ik olijven plukken in Turkije. Ik heb het gevoel dat ik dat deel van mezelf een beetje kwijt ben geraakt. Daarom wil ik dit jaar het strand combineren met vrijwilligerswerk. Alleen, al die organisaties vragen torenhoge bedragen. Dan denk ik: je komt daar toch om te helpen?

Frederique (34), makeleaar

JUN 2010

len aanhaken bij een hippe, bewuste, groenere levensstijl", zegt Nikki, een dertigjarige communicatie-adviseur.

Ze zit op deze zonnige lentedag in het Amsterdamse Vondelpark met het boek *Dieren eten* van de Amerikaanse dertiger Jonathan Safran Foer. "Ik ben op bladzijde veertig en heb nu al besloten om nooit meer vlees te eten. Dit is zo'n boek dat rondzoemt in mijn vriendenkring. Misschien komt het door de crisis, maar ik merk dat mensen weer stilstaan bij normen en waarden. Laatst zijn we met z'n allen naar *Hotelcrash* gegaan, een duurzaam festival dat heel snel was uitverkocht. Het is dan al bijna weer té *mainstream*."

New York

Criticasters noemen het disco-idealisme. Het handigste is het als vermaak en zingeving samengaan tijdens een feest voor een goed doel. Dan gaat goed doen tenminste niet ten koste van je sociale leven. "De volgende dag heb je misschien nog steeds een kater, maar je hebt ook iets goeds gedaan. Je ziet dus direct het resultaat van je goede bedoelingen", zegt Mette te Velde (30) van Strawberry Earth, de organisatie achter de *Hotelcrash* en het Amsterdam Environmental Film Festival, dat begin juni plaatsvindt. "Volgens mij is dat wel iets van nu, dat mensen willen zien wat het oplevert. Is dat dan oppervlakkig? Met de *Hotelcrash* hebben we bijna 10.000 euro opgehaald om het Amsterdamse Hotel V meer ecovriendelijk te maken. Er komt dubbele beglazing, ze schenken voortaan biologische koffie en hebben waterbesparende kranen geïnstalleerd. Volgens babyboomers is onze generatie verwend, maar volgens mij valt dat erg mee. Alleen al als je kijkt hoeveel mensen elk jaar weer zich opgeven als vrijwilliger voor ons filmfestival. Straks gaan elk biertje en elk bioscoopkaartje naar het duurzamen van de bioscoop Studio K." Zelf gooide Te Velde het roer om toen ze als journalist onderzoek deed naar de duurzaamheidstrend in New York. "Ineens dacht ik: dit is het. Mijn vriend Ikenna was advocaat. Hij verdiende veel geld, maar het werk gaf hem weinig voldoening. We hebben elkaar aangestoken met het duurzaamheidvirus. Toen hebben we samen Strawberry Earth opgericht." Ze richten zich op mensen die wel 'iets' willen, maar zich niet willen binden aan een organisatie. Er komen vooral creatievelingen op af, voorlopers die de trends bepalen van morgen. "Die liggen soms letterlijk wakker van het milieu, maar toch melden ze zich niet zomaar aan bij Greenpeace. Idealisme van nu is minder bozig en negatief dan vroeger. We willen op een laagdrempelige, positieve

Toen ik klein was, wilde ik zeehondjes redden. Maar ik woonde in Limburg.

Nu ben ik financieel journalist, maar ik beseft dat er meer is in het leven dan de Dow Jones-index.

Daarom heb ik me aangemeld als vrijwilliger bij het Amsterdam Environmental Film Festival.

Laury (29), verslaggever

manier iets voor elkaar krijgen, als onderdeel van een hippe levensstijl."

Buiten spelen

Als we nou met alle dertigers stoppen met vlees eten en elk weekend gaan dansen voor een goed doel, dan is Nederland binnen korte tijd vergroend en zijn de millenniumdoelen misschien ook wel gehaald. "Dat is iets te optimistisch", stelt onderzoeker Martijn Lampert van onderzoeksbureau Motivation en auteur van *De grenzeloze generatie*. "De generatie die geboren is tussen 1971 en 1985 stelt het volwassen worden uit tot na hun dertigste. Ze genieten van de vrijheid om lang buiten te spelen. Maar dan lopen ze ook tegen hun eigen grenzen aan. Rond hun dertigste komen de levensvragen boven tafel. Daarop zijn verschillende antwoorden mogelijk. Je kunt kiezen voor kinderen en een maatschappelijke status, of je bekommeren om je medemens hier of ver weg. Slechts een kleinere stroming, zo'n 8 procent, kiest voor dat laatste. Het is een groep die zich verwant voelt met een omroep als Llink. Alleen, Llink heeft niet voor niets grote moeite om voldoende leven te werven. Het is echt een klein percentage van de bevolking. Je ziet het overigens meer bij vrouwen dan bij mannen. Het is de trend van praktisch idealisme: een leuk leven combineren met goede dingen doen. Tijd is de eeuwige valkuil van deze generatie. We

Vanwege de crisis hebben grote klanten de diensten van ons bedrijf opgezegd. Eind dit jaar ben ik mijn baan kwijt. Dit is mijn kans om de overstap te maken naar de non-profitsector. Orange Babies of Monkey Business, dat lijkt me echt gaaf. Alleen, hoe krijg je daar een voet tussen de deur? Eigenlijk zou ik daar nu alvast achteraan moeten gaan. Maar ja, nu de zomer eraan komt is een terrasje na het werk ook wel erg aantrekkelijk.

Cindy (32), marketing-manager

moeten en willen alles combineren. Vroeger deden we belangeloos vrijwilligerswerk via de kerk of via verenigingen waar je automatisch lid van was. Maar sinds de ontzuiling is dat weggefallen. Aan de ene kant zijn we blij dat dat juk van ons afgevallen is, aan de andere kant zitten we met een leegte op het gebied van zingeving."

Eenpitters

We hebben het collectief niet meer nodig om ons te kunnen ontplooiën. Maar tegelijkertijd missen we de veilige zekerheid van een collectief als de kerk, de bond, of de actiegroep. "De afgelopen jaren ben ik honderden jonge mensen tegengekomen die heel erg op zoek zijn, maar geen idee hebben hoe ze hun energie kunnen kanaliseren", vertelt Joop Hazenberg. Hij beschreef de twintigers en dertigers van nu in zijn boek *Change. Hoe de netwerkgeneratie Nederland gaat veroveren*. "Engagement is tegenwoordig meer versnipperd en daardoor minder zichtbaar. Dertigers sluiten zich niet meer aan bij de grote vakbonden, maar doneren met één muisklik via internet aan een school in Kenia. Door de globalisering bestaan grenzen niet meer." Hazenberg (32) is zelf een voorbeeld van de door hemzelf beschreven generatie. Hij hopte via Buitenlandse Zaken en *Dagblad De Pers* naar de oprichting van zijn eigen maatschappelijke denktank Prospect. Nu is hij bezig met een *lowbudget*-documentaire over maatschappelijke betrokkenheid. Joop: "Als individu kun je tegenwoordig het verschil maken, daar hebben we de grote organisaties niet meer voor nodig. Kijk naar al die eenpitters die maatschappelijk bezig zijn op hun eigen vierkante millimeter van de samenleving. Je surft een middag en je meldt je aan als vrijwilliger. Het is de netwerkgeneratie." Door een overschot aan keuzes en indrukken wordt die generatie steeds weer verleid om iets anders te gaan doen. "Die zapcultuur, waardoor het lastig is om mensen aan je te binden, ontdekken we ook bij onze denktank. Je ziet ook dat mensen zich afkeren van het betrokken

2 Denk na over wat bij je past. Zolang je niet precies weet wat je wil, is het moeilijk om een goed doel te vinden dat bij je past. Dan hop je van uitdaging naar uitdaging en zoek je elk jaar weer een nieuwe hobby.

1 Overtuig je baas dat jouw bedrijf iets maatschappelijk verantwoord moet doen, dan hoeft hij geen ontslag te nemen en een jaar naar Afrika om goed te doen.

3 Ga eens met je vrienden een avondje filosoferen over de zin van het leven. Dan kom je eraachter dat heel veel mensen met dezelfde vragen worstelen.

4 Er is niks mis met klein beginnen. Adopteer bijvoorbeeld je eigen digitale boom met kabouter op www.treemagotchi.nl. Elke keer als je een duurzame actie onderneemt, groeit je boom.

5 Meld je aan bij Laluz, een stichting die young professionals matcht met goede doelen. Zet jouw professionele expertise (o.a. communicatie, marketing, juridisch, finance, ic) in als vrijwilliger bij bijvoorbeeld Orange Babies of Monkey Business.

www.stichtinglaluz.nl

5 tips voor dolende derfters

Psycholoog Nienke Wijnants (35) kreeg ze als dolende derfters op zoek naar 'iets' om zin te geven aan hun bestaan. "Ik vind het vreselijk om te zeggen, en eigenlijk moeten we deze uitdrukking in een doos stoppen met een slot erom, maar de hang naar vrijwilligerswerk is vaak een kramachtige manier om jezelf onmisbaar en geliefd te voelen. Het is een poging tot omschrijving aan het besef dat het leven *an sich* zinloos is. Wat verder helemaal niet erg is, want je voelt jezelf beter en doet ook nog eens iets goeds. Uit elk onderzoek blijkt dat anderen helpen ons gelukkiger maakt. Maar je moet je wel realiseren dat je drang om goed te doen voortkomt uit het zoeken naar zin in je eigen leven." Nienke schreef eerder de bestseller *Het derftersdilemma* over de vele keuzemogelijkheden die twintigers en derfters tot wanhoop kunnen

Existentele twijfel

circuleren als ze tegen de veertig lopen. Dan zit ten ze in het spitsuur van hun leven met jonge kinderen. Ze kunnen niet alle ballen in de lucht houden en kiezen toch voor hun carrière en gezin. Dat is koren op de molen van de oudere generatie: "Zie je wel, hun idealen zijn maar oppervlakkig."

drijven. Haar tweede boek *Wie ben ik en wat wil ik?* Zoektocht naar authenticiteit, zingeving en geluk, dat dit najaar verschijnt, richt zich helemaal op zingevingsvragen. "Meer dan 80 procent van de e-mails die ik kreeg naar aanleiding van mijn eerste boek, ging over het hoofdstuk over 'zingeving'. Het is relatief nieuw dat derfters zich openlijk vragen stellen over de zin van het leven. We hebben de neiging om er praktisch mee om te gaan en zoeken het antwoord in 'iets goeds' doen voor de maatschappij. Altruïsme wordt op die manier een dekmantel voor existentiële twijfel." Zelf had Wijnants ook zulke twijfels. "Ik was 26, had een baan en nu hoef ik alleen nog maar kinderen te baren en dan kan ik omvallen. Ik heb me wel eens serieus afgevraagd of ik mezelf niet nuttig zou moeten maken door als een nieuwe Jane Goodall chimpansees te tellen in de jungle. Ik zag mezelf al zitten in een camouflagepak en maar tuiven hoe vaak een chimpansee een stokie pakt. Maar daar gingen mijn kwaliteiten niet. Ik kan me beter nuttig maken in mijn eigen kring. En mijn arval scheiden."

Waarom zoeken we onze goede doelen vaak tussen de arme kindjes in Afrika? Nienke: "Ellende ver weg is vaak schrijnender dan Een minder authentieke reden is dat het hier. Dat is natuurlijk een goede reden."

De goede voornemens van de redactie
 Pieterneel: Ik neem me al heel lang voor om coach te worden van een brugklasser in de Indische buurt in Amsterdam. Dat is bij mij om de hoek, maar meteen een heel andere wereld. Wat me in de weg staat om dat te doen? Tja, behalve tijd eigenlijk niks. Maar ja, ik ben ook al luitzenmoeder op de school van m'n kinderen.
 Lonkeke: Eigenlijk zou ik wel Nederlandse les willen geven aan migranten. Maar ik moet al zoveel van mezelf: lezingen en debatten volgen in het ontwikkelingscircuit, op de hoogte blijven van de nieuwste bands, films en boeken, sporten. Mag ik dan ook nog eens een avondje niks doen?

We hebben idealen, maar weinig tijd. Misschien ligt onze meerkwaad wel in wat wij als generatie het beste kunnen: consumeren. Dus hysen we ons in een Kuytich-jeans en likken we aan ons derde Ben & Jerry's ijsje. En mijmeren we over idealen die we ooit nog eens waar gaan maken. ■

Patrick (33), arts
 met zwenbad.
 Frankrijk naar een camping in de zomer gewoon naar ook kinderen, en die willen ik ook. Maar ja, ik heb zelf zeg ik weer: volgend jaar ga enthousiaste verhalen hoor, helpen. Altijd als ik zijn ren van hun hazenlip af te kenhuis in Nepal om kinde-edere zomer naar een zie- Een collega van mij gaat